

LÖVÉTEI LÁZÁR LÁSZLÓ

Szókíthető-e?

– Előszó a Feketemunkához –

LÖVÉTEI LÁZÁR LÁSZLÓ (1972) Csíkszentdomokos

Kirják Attilának

valahol Richmond után
 de még Newport News előtt
 mintha egy újság címe mondtam a térképet böngészve
 pedig csak Christopher Newport kapitányról van szó
 valahol Richmond után
 Jamestown magasságában
 kár hogy csak elsuhanunk mellette
 pedig az első amerikai telepről van szó
 John Smith kapitánnyal és Pokahontasszal
 legalábbis az amerikai folklór szerint
 de hát mi szeressük a népet
 te mint félig-meddig demokratikus szocialista
 én mint izé
 valahol Richmond után
 Jamestown magasságában
 milyen jól össze tudtalak volna hozni John Smith kapitánnyal
 miért kell összehozni mindenkit valakivel
 miért kínlódik az amerikai folklór és filmipar összehozni John Smith kapitányt Pokahontasszal
 emlékszel ugye
 valahol Richmond után
 Jamestown magasságában megkérdeztem
 miért kérdeztem meg
 miért nem elég nekem a turista státusz
 miért nem elég nekem hogy egy kicsit miattam is pörög a világturizmus
 olvasom az újságban
 nem a *Newport News*ban
 hanem egy másikban
 hogy a turizmus ma már nagyobb biznisz mint az olaj
 szókíthető-e a turizmus
 mint az olaj
 micsoda hülyeség
 miért nem elég nekem hogy nyaralhatok Outer Banksen a New York-i felső középosztály társaságában
 miért kérdeztem meg
 látva a sok Suffolkot és Norfolkot
 miért kérdeztem meg
 hogy ha egy kicsit korábban érkezel
 ha te is ott vagy az első telepesek között
 mondjuk Christopher Newport kapitány vagy John Smith kapitány társaságában
 miért kérdeztem meg
 hogy te kiről nevezted volna el az új birtokot
 tudom hogy unalmas ó órán keresztül csak ülni az autóban
 de ez még nem mentség a kérdezősködésre
 röhögtünk egy jót
 aztán semmi
 én néztem az amerikai mocsártölgyeket

állítólag ez a nevük
 aztán jött *kárpit megől szívembe kés*
 hogy ilyen költői legyek
 „nagyapámról” válaszoltad
 pedig én már meg is feledkeztem a kérdésről
 nem kellett volna
 nem kellett volna se kérdezni
 se válaszolni
 mert azóta is birizgálja az agyamat
 hoppá akkor most a szívembe vagy az agyamba ment-e az a kés
 nem kellett volna
 valahol Richmond után
 Jamestown magasságában
 se kérdezni
 se válaszolni
 úgy látszik vénülök
 vénülsz bazmeg
 ezt nem magamtól kérdezem
 hanem tőled akartam megkérdezni
 de nem kérdeztem
 akkor már tudtam hogy nem kellett volna
 valahol Richmond után
 Jamestown magasságában valagászódni
 10 évvel ezelőtt vajon megkérdeztem volna-e
 10 évvel ezelőtt vajon válaszoltál volna-e
 költők szerint ...*az idő vén fája*
 hát akkor szőkítsünk rajta
 szőkíthető-e az idő
 10 évvel ezelőtt még cinikusak voltunk
 pedig már akkor is tudtuk Kassák axiómáját
 hogy a cinizmus a magatehetetlen ember privilégiuma
 nem kellett volna
 valahol Richmond után
 Jamestown magasságában nem kellett volna nagyapázni
 már csak ez hiányzott
 egy oximoron
 egy patetikus yuppie
 vagy csigapuha bankár
 a csigáról lesz még szó
 nem kellett volna
 kurvára nem kellett volna nagyapázni
 mert vége-hossza nincs az ilyesminek
 melyik nagyapádról kérdezhettem volna
 a szépvíziről vagy Kirják nagyapádról
 aki Kiriakoszként egyszer csak átbüklenhetett Moldvából a Kárpátokon
 a feltételes mód csak a vers miatt
 mert a valóságban tényleg nyüzsgöttek a sztambuli görögök Moldvában
 melyik nagyapádról kérdezhettem volna
 de nem kérdeztem
 valahol Richmond után
 Jamestown magasságában
 pedig milyen szépen össze tudtalak volna hozni John Smith kapitánnyal
 miért kell összehozni mindenkit valakivel
 mit keres az ilyen ordenáré humán... izé-izmus egy versben

ahol előbb-utóbb összehozlak John Smith kapitánnyal
 vajon járt-e John Smith kapitány Lövétén
 miért ne járhatott volna
 elvégre Székely Mózes zsoldosa volt
 legutóbb is milyen szépen össze tudtam volna hozni a lövétei Székely Mózes Általános Iskola diákjait
 John Smith kapitánnyal és veled
 szókíthető-e a történelem
 kedves gyerekek mondtam volna
 bizonyára láttátok a *Pokahontas* című rajzfilmet
 nagyon jó mondtam volna
 nos mint tudjátok
 az iskolátok helyén állt Székely Mózes kúriája
 az ő vagyis Székely Mózes zsoldosa volt John Smith kapitány
 csak ő vagyis John Smith kapitány nem halt meg 1603-ban a Brassó melletti csatában
 hanem török fogságba esett
 szerencsére egy Kiriakosz nevű görög kereskedő kifizette a váltságdíját
 így John Smith kapitány 4 év múlva
 valahol a virginiai Jamestown környékén
 beleszerethetett *Pokahontas*ba
 meg kell a szívnek szakadni
 hogy milyen szépen össze lehet hozni mindenkit valakivel
 mert képzeljétek el
 kedves gyerekek
 annak a bizonyos Kiriakosz nevű görög kereskedőnek volt egy dédunokája
 ennek a dédunokának pedig egy szépunokája
 ő vagyis a dédunoka szépunokája az én kedves rokonom
 akinek ezt a verset írom
 s akinek valahol Richmond után
 Jamestown magasságában gondolatban megígértem
 hogy összehozom John Smith kapitánnyal
 szókíthető-e a gondolat
 össze tudok-e hozni egyszer én is valakit valakivel
 ha már nem tudtam összehozni Sami Jóskát a feleségével
 minden ebédszünetben a feleségét hívogatta
 Balatonszárszón minden ebédszünetben a feleségét hívogatta
 miközben én a mólón ücsörögtem
 közvetlenül a vasúti sínek mellett építettük a házat
 inkább barakkot
 a síneken túl meg a Balaton
 józsef attila persze
 mocskos kurva
 ha nem jössz haza... mondta Sami Jóska
 a felesége meglépett egy magyarországi fickóval
 Sami Jóska vette meg nagyapám házát
 Székely Mózes óta miénk volt a ház
 de nagyapám halála után
 Sami Jóska megvette
 ezért nem kellett volna nagyapázni
 kedves rokon
 valahol Richmond után
 Jamestown magasságában
 mert azóta is birizgálja az agyamat
 pláne mióta kiderült
 hogy *Feketemunka* címmel verseskönyvet fogok írni

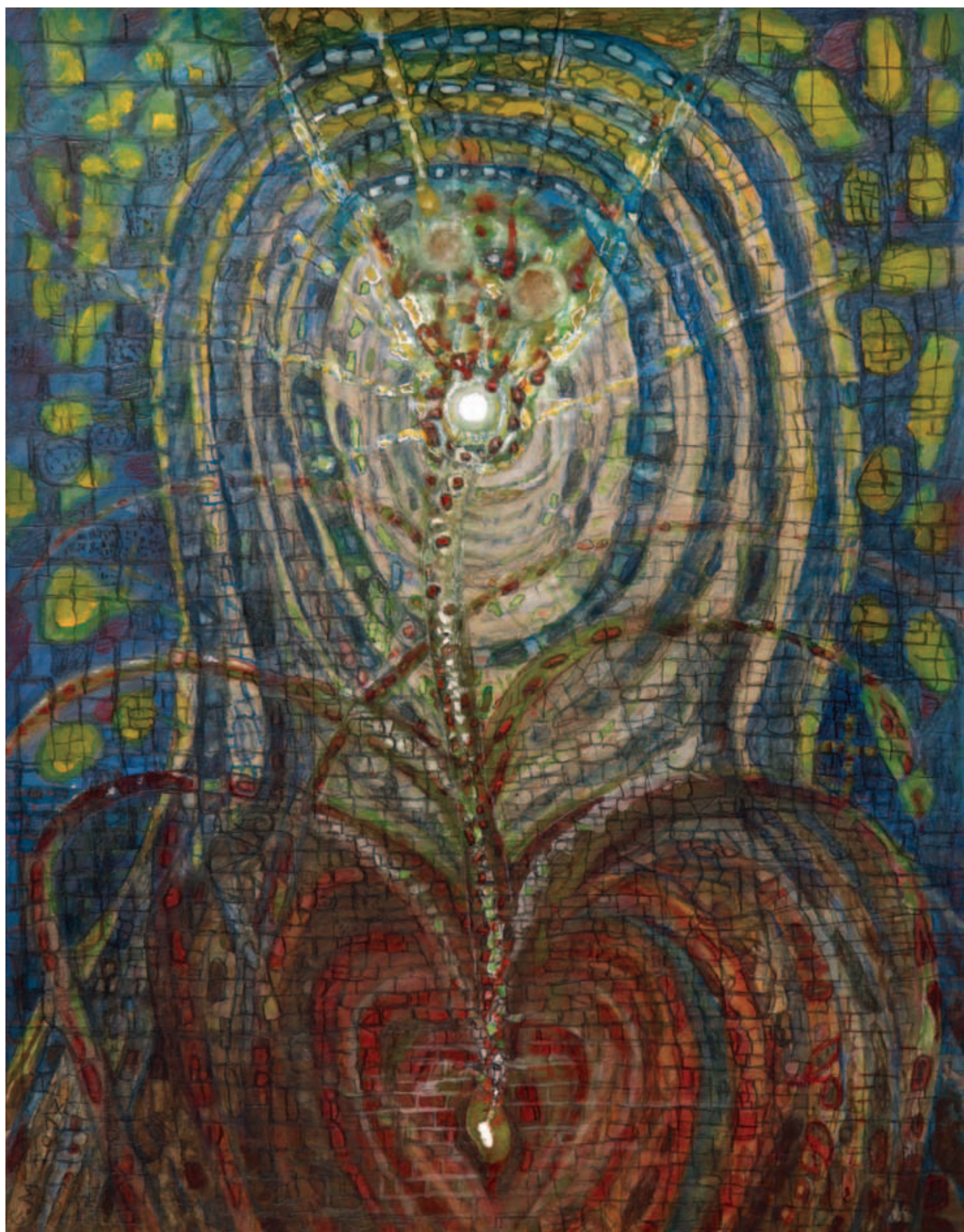
*jóllehet – tudjuk Tolnai Ottótól – verseskönyvet nem
ír az ember
[...]
úgy hagyja maga mögött mint ezüstcsíkját
a csíga
hallom séta közben ahogy
talpam alatt összeroppan
Sami Jóskával mentem először feketemunkásnak Magyarba
vers által szőkhethető-e a feketemunka
két Nyárád menti cigány Sami Jóska és én
négyen építettük Balatonszárszón azt a házat
inkább barakkot
amit '98 nyarán
nászútra menet
Tihanyig autóstoppal
Tihanyból komppal a Balaton déli oldalára
aztán vonattal Zágrábig
'98 nyarán meg is mutattam a feleségemnek
nézd mondtam ezt a házat
inkább barakkot
építettük Sami Jóskával és két Nyárád menti cigánnyal
nem dült össze
úgy látszik oda falazta be Sami Jóska a feleségét
szőkhethető-e egy ballada
juttasd eszembe kedves rokon
hogy szőkhethető-e
bár jobban teszed ha nem mondasz semmit
mert annak vége-hossza nincsen
innen folytatom
ha lesz folytatás
neked fogom ajánlani azt is
mert nem csak te tudsz patetikus lenni
kedves rokon
nem beszélve arról hogy téged ritkábban látlak mint Sami Jóskát
igaz
vajon hol lehet az a két Nyárád menti cigány*

Csikszentdomokos, 2018. október 15.

Kedves Olvasóink!

A Kortárs folyóirat aktuális száma az ország fontosabb, nagyobb újságosainál minden hónapban kapható. Az alábbi helyeken biztosan hozzájuthat:

BUDAPEST II. kerület • Széll Kálmán téri metróállomás • Budagyöngye újságos, Szilágyi Erzsébet fasor 121. • **III. kerület** • Flórián üzletközpont, újságos • **IV. kerület** • Újpest Központ metróállomás, újságos • **V. kerület** • Kálvin téri metróállomás, újságos • Városház utca 3–5., újságos • Váci utca 10., újságos • **VI. kerület** • Nyugati tér aluljáró újságárus • **VII. kerület** • Blaha Lujza téri aluljáró aluljáró újságárus • **IX. kerület** • Határ úti metrómegálló újságárus • **X. kerület** • Árkád bevásárlóközpont, Őrs Vezér tér 25/A • **XI. kerület** • Allee bevásárlóközpont, Október 23. utca 6–10. • **XII. kerület** • Déli pályaudvar metrómegálló, újságos • Hegyvidék Bevásárlóközpont, Apor Vilmos tér 11–12. • MOM Park újságos, Alkotás utca 53. • **XIV. kerület** • Sugár bevásárlóközpont, újságárus, Őrs vezér tér • **XV. kerület** • Pólus bevásárlóközpont, újságárus, Szentmihályi utca 131. • **DEBRECEN** • Cora, újságos, Kishatár utca • Csapó utca 100., újságárus • Fórum Debrecen, újságos, Csapó utca 30. • **EGER** • Széchenyi út 20. újságárus • **GYŐR** • Révai Miklós utca 4–6., újságárus • Vásárcsarnok, újságárus, Hermann Ottó utca 25. • Győr Plaza, újságárus, Vasvári Pál utca 1/A • **GYULA** • Béke sugárút 12., újságárus • **KAPOSVÁR** • Fő utca 23., újságárus • **KECSKEMET** • Március 15. utca 15., trafik • **MISKOLC** • Szinva Park bevásárlóközpont, újságárus, Bajcsy Zsilinszky út 2–4. • **NYIREGyhÁZA** • Korzó bevásárlóközpont, újságárus, Nagy Imre tér 1. • **PECS** • Árkád bevásárlóközpont, újságárus, Bajcsy út 11. • **SOPRON** • Széchenyi tér 13., újságárus • **SZEGED** • Dugonics tér 1., újságárus • Árkád bevásárlóközpont, újságárus, Londoni körút 3. • **SZEKESFEHERVÁR** • Alba Plaza, újságárus, Palotai út 1. • **SZOLNOK** • Pelikán bevásárlóközpont, újságos, Ady Endre utca 15. • **SZOMBATHELY** • MÁV állomás, újságárus • **TATABÁNYA** • Győri út 3., újságárus • **VÁC** • Káptalan utca 3., újságárus • **VESZPREM** • Kossuth utca 1., újságárus

GANCZAUGH MIKLÓS, Tanulmány A Belső Várkastélyhoz, 2015–17